

Obvazová technika v první pomoci

Praktický nácvik

Účel obvazu v PP

- zastavit krvácení
- upevnit sterilní/nesterilní krytí rány
- odsávat výměšky rány
- chránit ránu před druhotnou infekcí
- vzduchotěsně uzavřít ránu
- znehybnit zraněnou část těla

Zásady obvazování

- obvaz musí plnit funkci, pro kterou byl použit
- obvazovat začínáme na nejužším místě poraněné části těla a postupujeme k širší
- obvaz musí být přiložen rychle, ale ne na úkor provedení
- po přiložení s ním nemanipulujeme

Zásady obvazování

- při prosáknutí původní vrstvy nesundáváme, ale přikládáme vrstvy nové
- obvaz vždy přesahuje krytí rány
- obvazovanou končetinu znehybníme
- přiložený obvaz kontrolujeme, zda se neposouvá, neškrť
- obvaz ukončíme náplastí, zpětnou otáčkou

Dělení obvazů dle materiálu

- šátkové
- prakové
- náplast'ové
- obinadlové
- dlahové
- z tuhoucích hmot (sádra, škrob)
- z pružných hmot

Materiál ke krytí ran

- musí být měkký, sající, prodyšný, (sterilní)
- ránu nerozdírá, nedráždí, nelepí se

v PP často improvizujeme, jako krycí materiál použijeme co nejčistší tkaninu (kapesník, plenu, utěrku, prostěradlo, část oděvu...)

Obvazová technika – šátkové obvazy

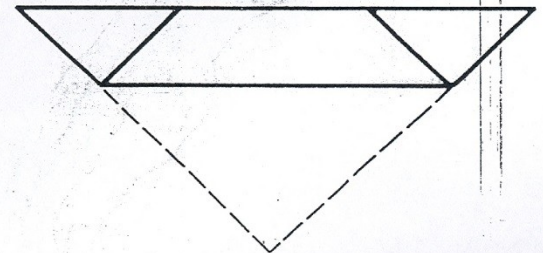
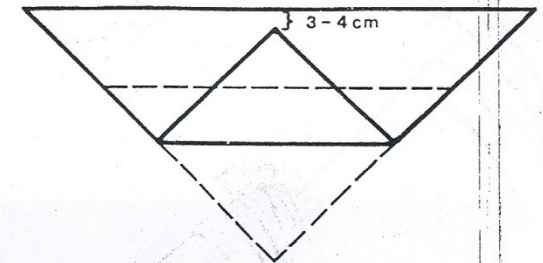
Praktický nácvik

Skládání šátku do kravaty

- standardní trojcípý šátek má tvar rovnoramenného trojúhelníku (80x80x118 cm)
- šátek by neměl krýt ránu (přidrží
krytí rány)
- konce šátku vážeme ambulantním uzlem

skládání šátku
do kravaty

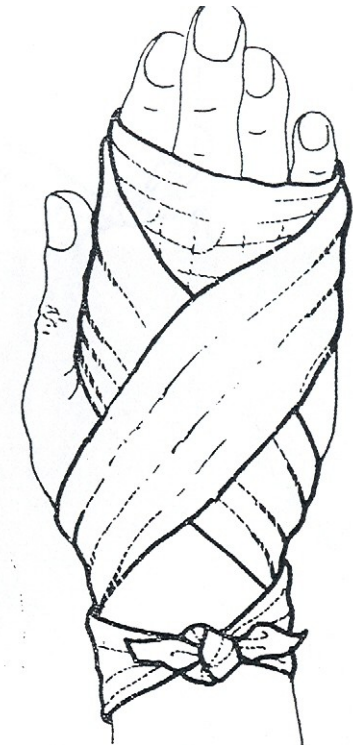

ambulantní uzel

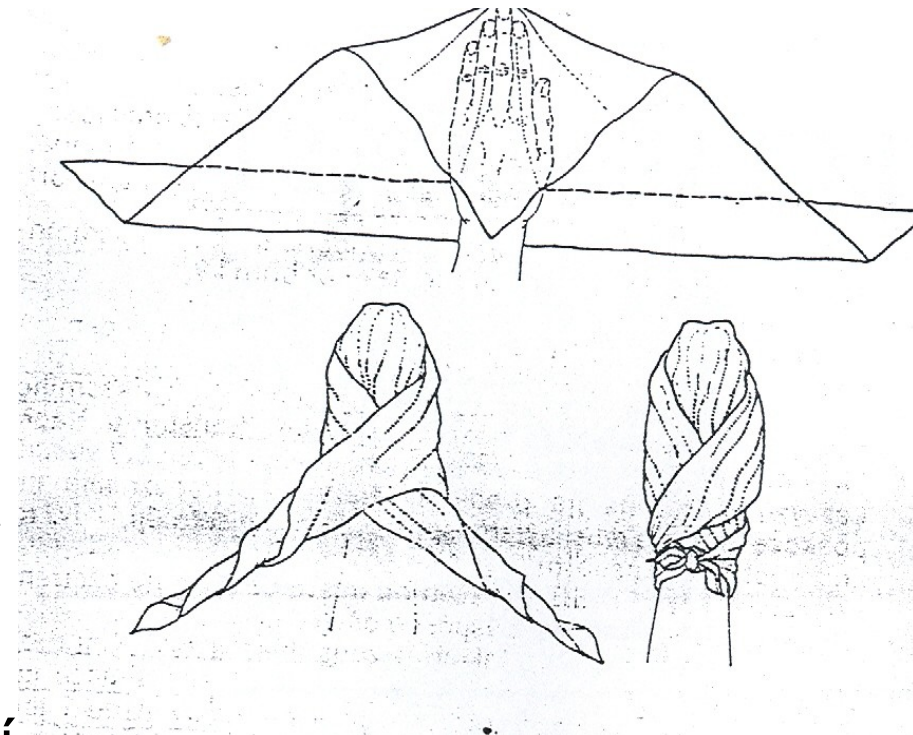
Kravatový obvaz hřbetu ruky

- kravatu přiložíme na hřbet ruky
- cípy překřížíme na dlani
- cípy překřížíme na hřbetu
- konce svážeme okolo zápěstí ambulantním uzlem

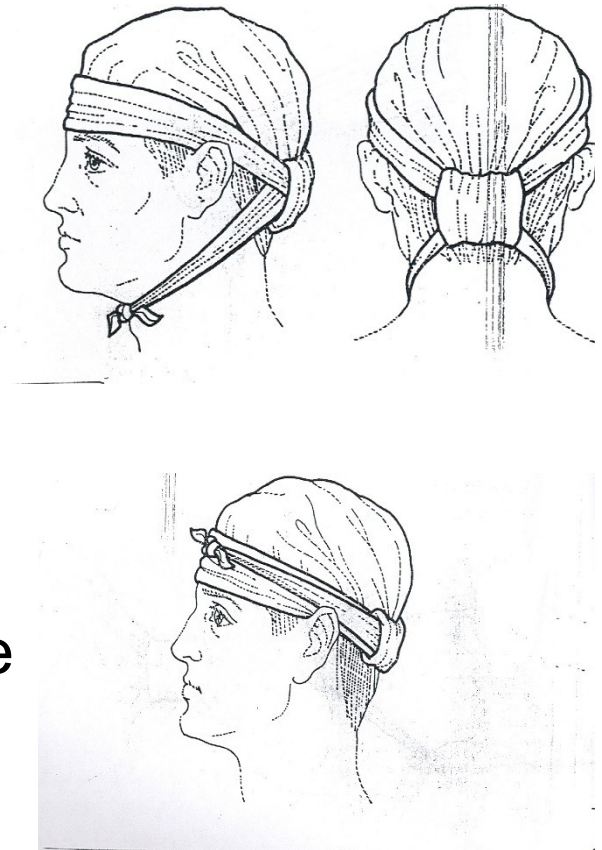
Šátkový obvaz ruky (pacička)

- rozprostřeme šátek na podložku
- položíme ruku, vrchol šátku přehneme přes její hřbet
- cípy překřížíme přes hřbet ruky
- konce svážeme na zápěstí ambulantním uzlem

Šátkový obvaz hlavy

- šátek přiložíme základnou na čelo
- vrchol šátku leží na zátylí
- cípy zkřížíme na zátylku hlavy svážeme ambulantním uzlem
- svážeme ambulantním uzlem na čele

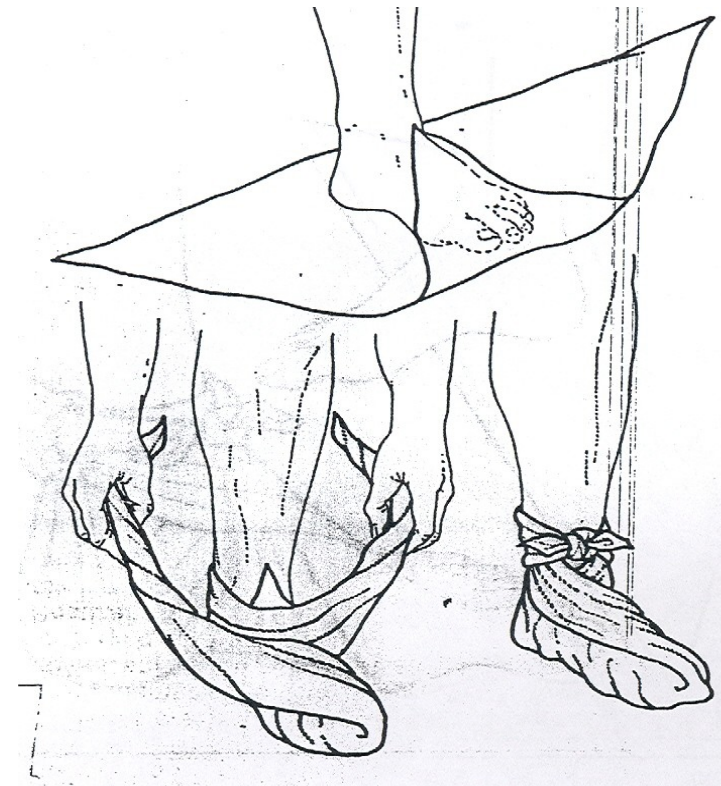
Kravatový obvaz nártu

- kravatu přiložíme na nárt nohy
- cípy překřížíme na chodidle
- cípy překřížíme na nártu nohy
- konce svážeme okolo kotníku ambulantním uzlem

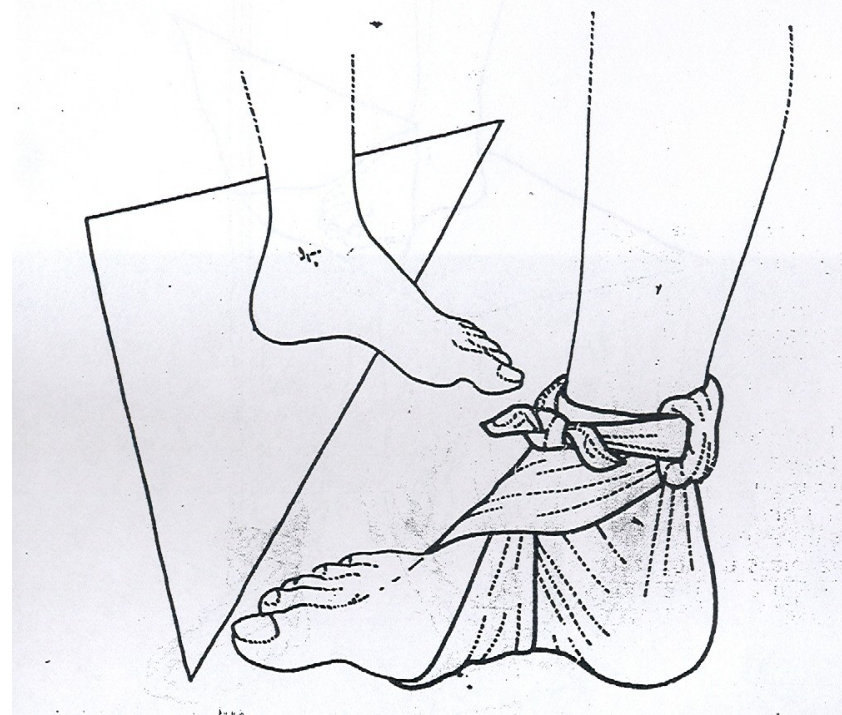
Šátkový obvaz nohy

- rozprostřeme šátek na zem
- celé chodidlo položíme na šátek
- vrchol šátku přehneme přes nárt
- cípy překřížíme přes nárt nohy
- konce svážeme na kotníku ambulantním uzlem

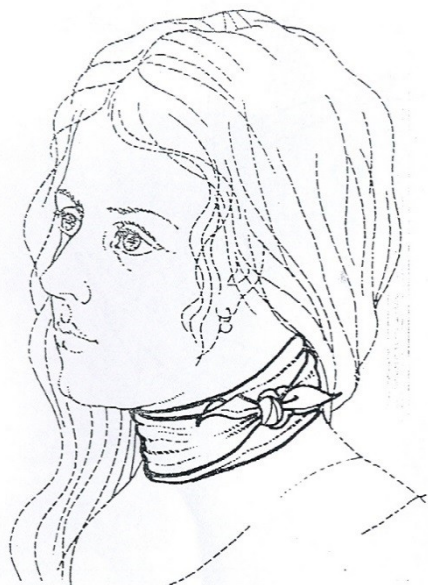
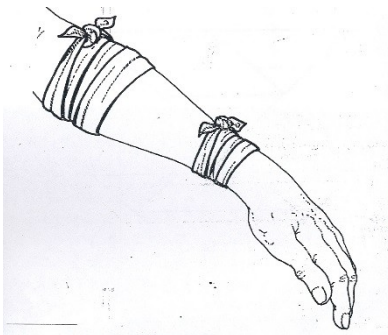
Šátkový obvaz paty

- rozprostřeme šátek na zem
- patu položíme na základnu šátku
- cípy překřížíme přes nárt nohy
- konce svážeme na kotníku ambulantním uzlem
- cíp šátku zastrčíme zezadu na kotníku za šátek

Kravatový obvaz krku, lokte, kolene

kravatový obvaz lokte, zápěstí

kravatový obvaz krku

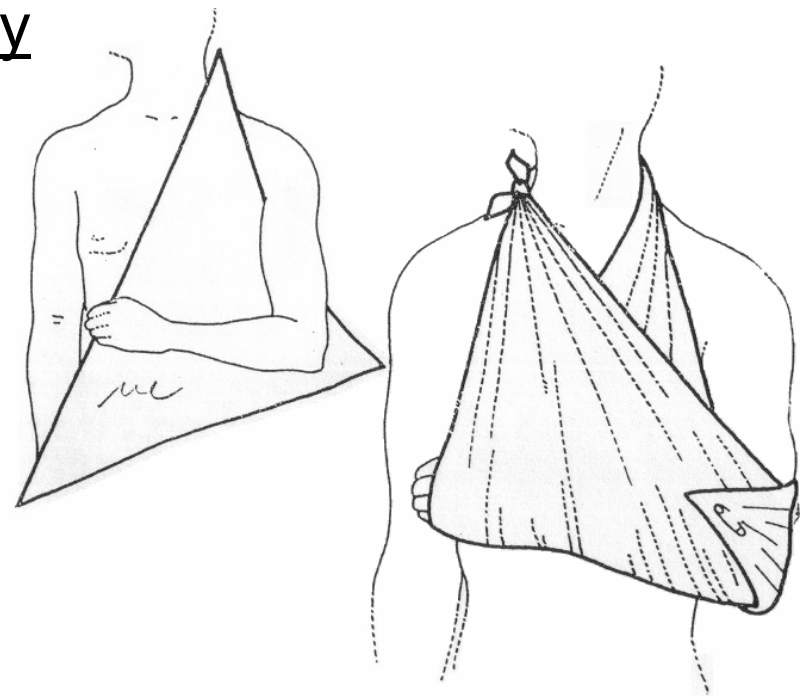
kravatový obvaz kolene, lýtka

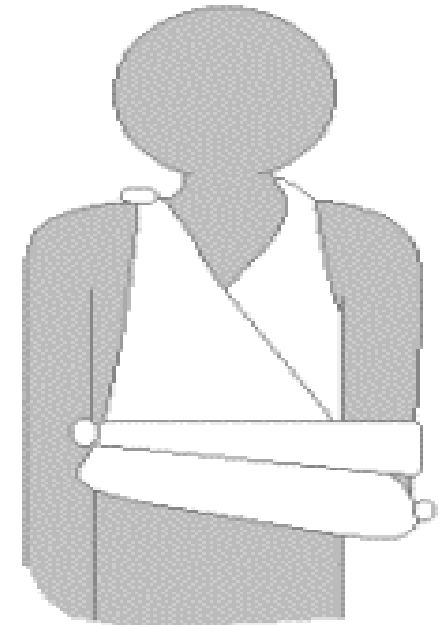
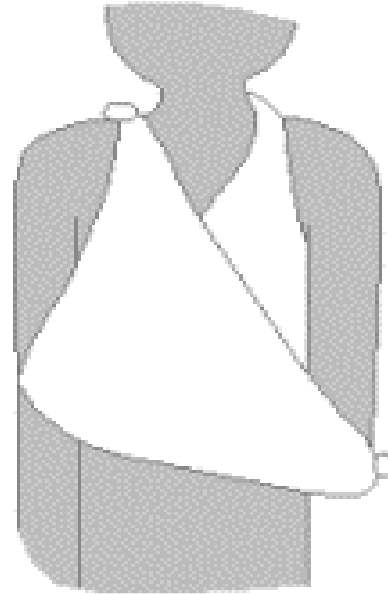
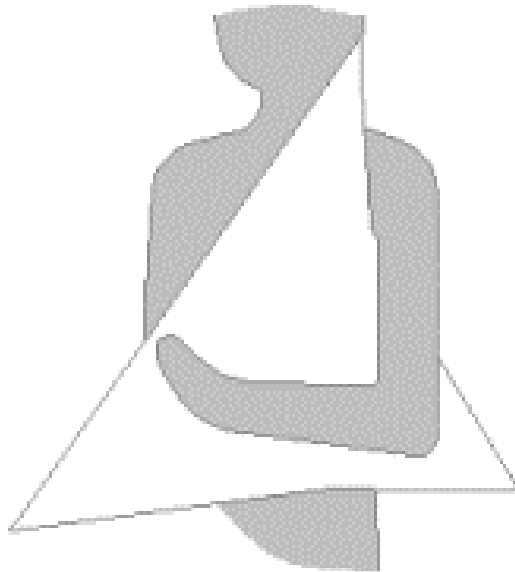
kravatový obvaz krku

Šátkový závěs HK

- šátek přiložíme přes hrudník na rameno postižené končetiny
- cíp směřuje k zemi, vrchol k lokti
- dolní cíp vedeme přes zdravé rameno
- svážeme ambulantním uzlem za krkem
- vrchol šátku upevníme uzlem nebo spínacím špendlíkem

Šátkový závěs HK

Použití - fixace horní končetiny při zlomeninách
a poranění kloubů

Obvazová technika – prakový obvaz

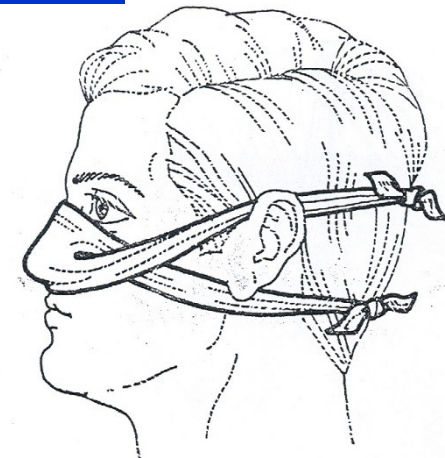
Praktický nácvik

Prakový obvaz nosu a brady

Prakový obvaz

- odstříhneme pruh obinadla (120 cm)
- oba konce nastříhneme směrem ke středu (prostřední část zůstane celá, cca 10 cm)
- proužky zavážeme na uzel, a tím prostřední část utvoří kapsu

Obvazová technika – náplast'ové obvazy

Praktický nácvik

Náplast'ové obvazy

výhody – rychlé a jednoduché přiložení, běžně používané, dostupné

použití – ošetření drobně krvácejících ranek

zástupci – leukoplast (prodyšná, neprodyšná, náplasti s polštářkem...)

Doporučená šířka náplast'ových fixací

	Cirkulární fixace	Podélná fixace
Prst, palec ruky	1,5–2,5 cm	1,25 cm
Ruka, zápěstí	4 cm	7,5 cm
Předloktí, loket	4–5 cm	7,5 cm
Paže, rameno	4–5 cm	4–5 cm
Prs, palec nohy	2,5 cm	5 cm
Hlezno	7,5 cm	5 cm
Achillova šlacha	4–5 cm	6–10 cm
Koleno	4–5 cm	2–5 cm
Hrudník, záda	5 cm	4–10 cm

Náplast'ové obvazy

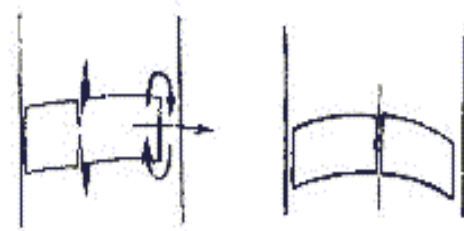
Maltézský kříž

- na poraněné špičky prstů

Leukosteh

- tržné rány
- stáhnutí okrajů rány těsně k sobě

Náplast'ové obvazy

Zpevnění zlomeniny dolní čelisti

- náplast vedeme pod bradou od jedné spánkové oblasti k druhé
- náplast je široká asi 2-3 cm
- celý postup opakujeme třikrát

Zpevnění zlomeniny žeber - cingulum

- účelem je zamezit pohybu žeber
- náplast přikládáme ve výdechu od páteře k hrudní kosti
- náplasti směřují stříškovitě (nahoru)

Obvazová technika – obinadlové obvazy

Praktický nácvik

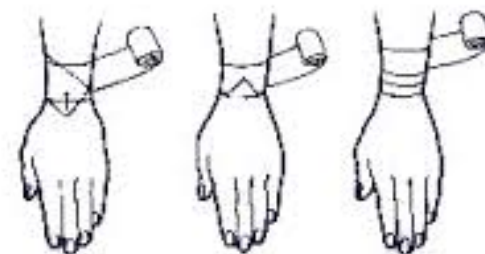
Obinadlové obvazy

Terminologie

- svinutá část obinadla = hlava
- zbytek = volný konec
- základní otáčka = zámeček

Zásady

- šířku obinadla vybíráme podle postižené části
- začínáme od nejužší obvazované části těla, provedeme základní otáčku, pokračujeme k širší části těla

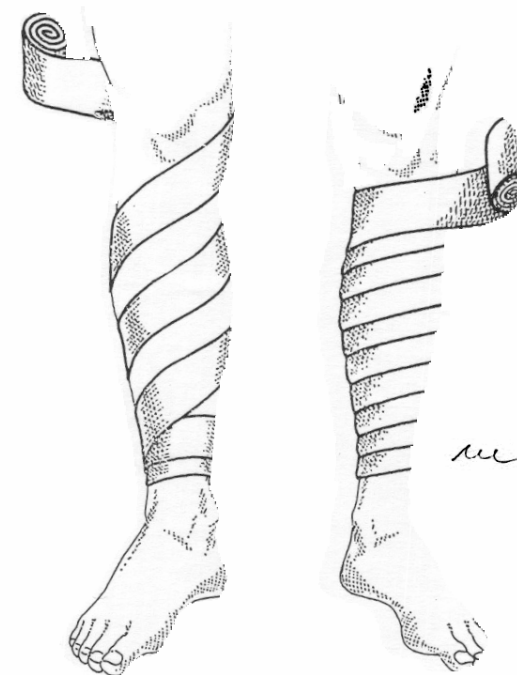
Obvaz spirálový (hadový) a hoblinový

Spirálový obvaz (hadový)

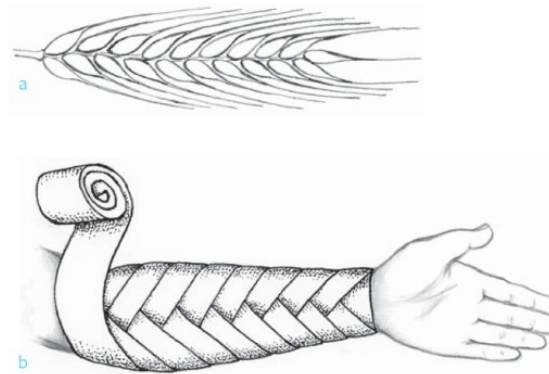
- mezi obtáčkami je volný prostor
- vhodný k upevnění dlah

Hoblinový obvaz

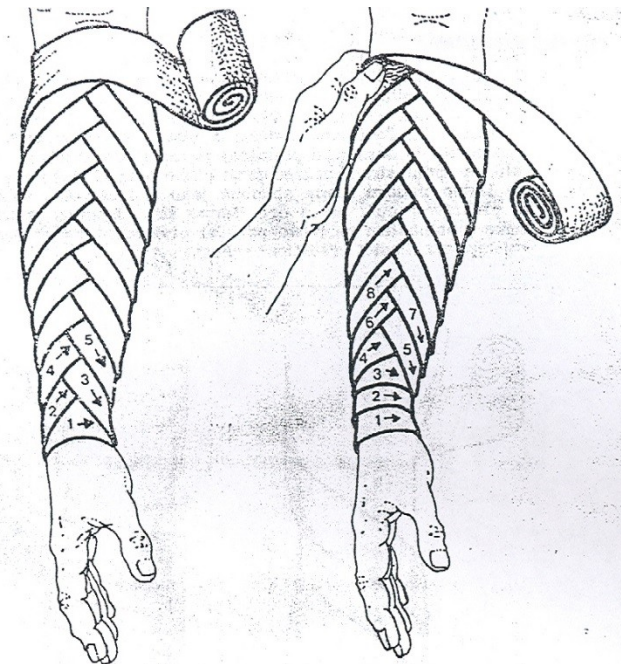
- obtáčky se překrývají
- vhodný k upevnění dlah
- i u dalších případů

Klasový obvaz

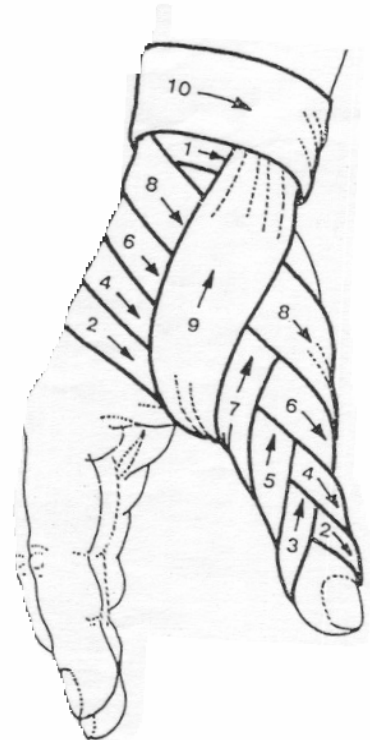

- po základní otáčce vedeme obinadlo šikmo vzhůru a vracíme se šikmo dolů
- další obtáčka jde výš asi o $\frac{1}{3}$ šíře obinadla opět šikmo vzhůru
- tak vznikají osmičky, které nasedají jedna na druhou
- na přední straně obvazu se nám opticky vytváří klas

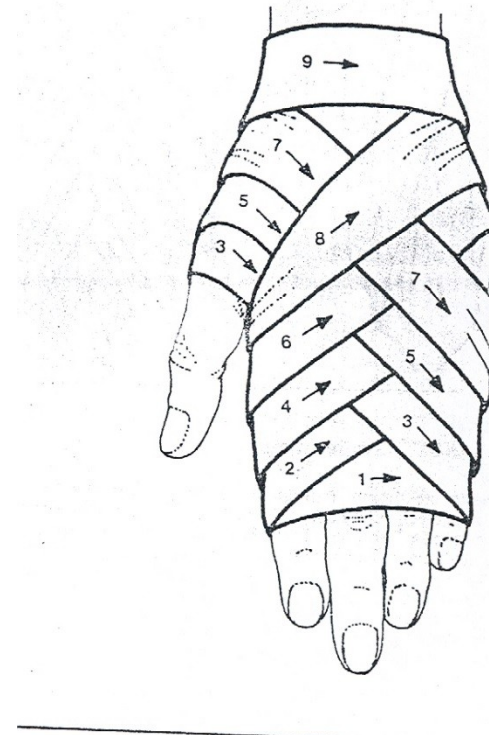
Klasový obvaz palce ruky

- zámeček okolo zápěstí
- druhá obtáčka přes hřbet ruky, přes palec zpět na zápěstí
- pokračujeme dokud neobvážíme celý palec
- ukončujeme na zápěstí

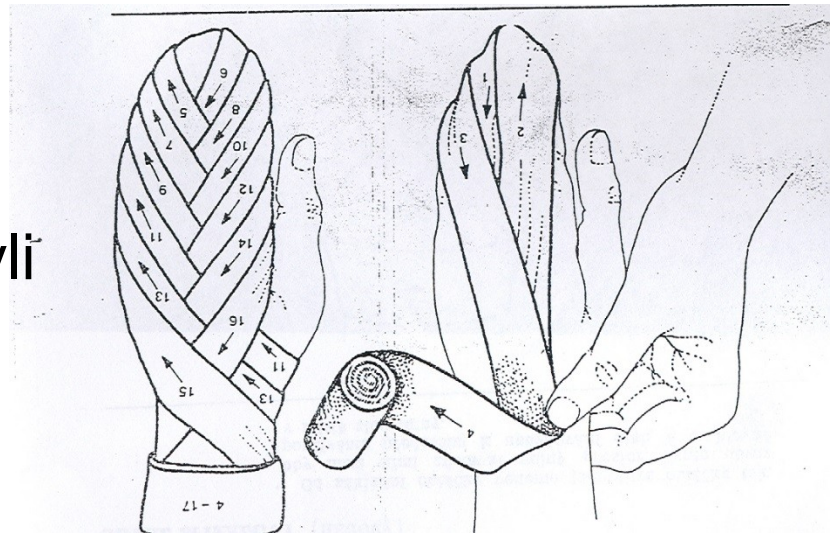
Klasový obvaz hřbetu ruky (palec volný)

- zámeček ve výši druhého článku prstů
- vzestupný klasový obvaz
- obtáčky z malíkové strany překrývají i palcovou hranu
- ukončujeme na zápěstí

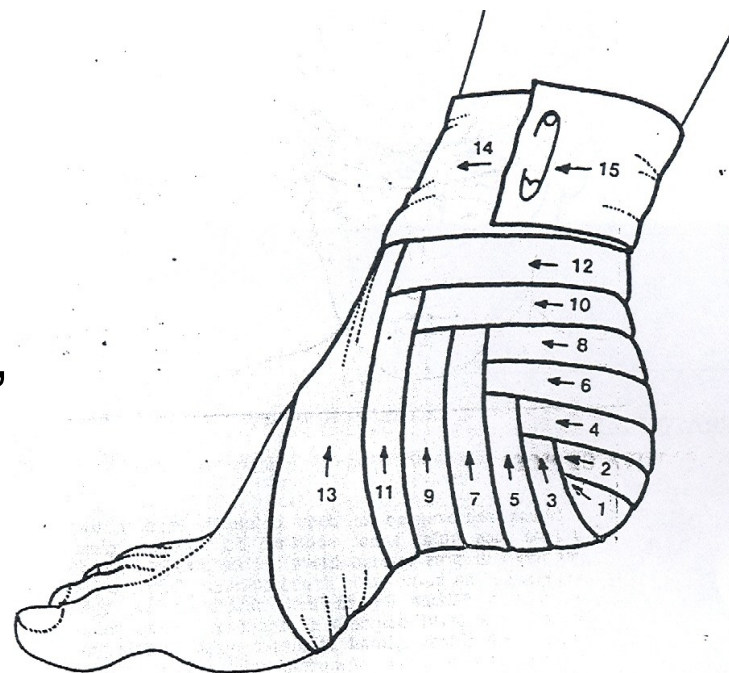
Klasový obvaz celé ruky (palec volný)

- obvaz vedeme středem dlaně od zápěstí (přes špičky prstů) na hřbet ruky až k zápěstí
- druhá a třetí obtáčka vedou vedle první (napravo a nalevo), tak abychom zakryli prsty
- čtvrtá obtáčka obkrouží zápěstí, aby přidržela první, druhou a třetí obtáčku
- dále viz klasový obvaz hřbetu ruky

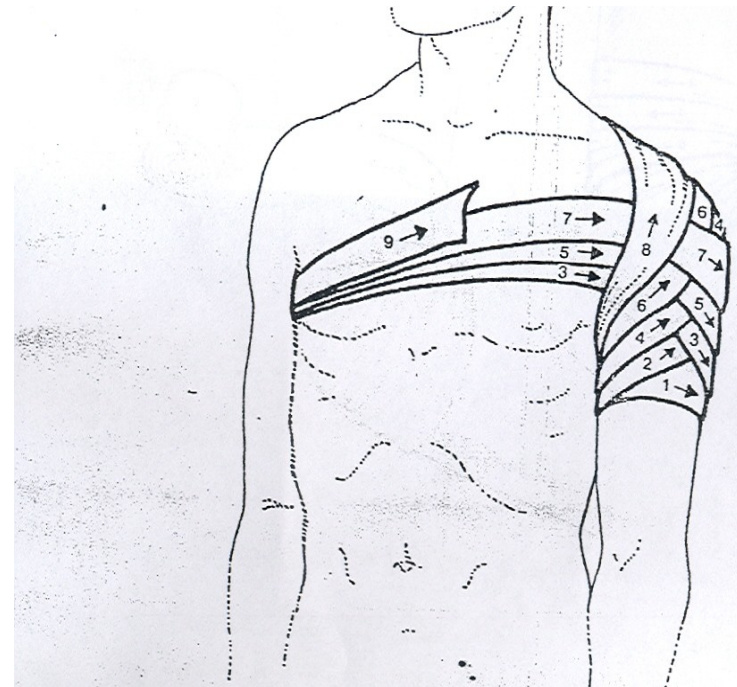
Klasový (osmičkový, želvový) obvaz kotníku

- zámeček prochází přes patu
- druhá obtáčka nad první
- třetí obtáčka pod první
- čtvrtá obtáčka nad druhou
- stejným principem pokračujeme, dokud neobvážeme celý kotník
- ukončujeme nad kotníkem

Klasový obvaz ramene (vzestupný)

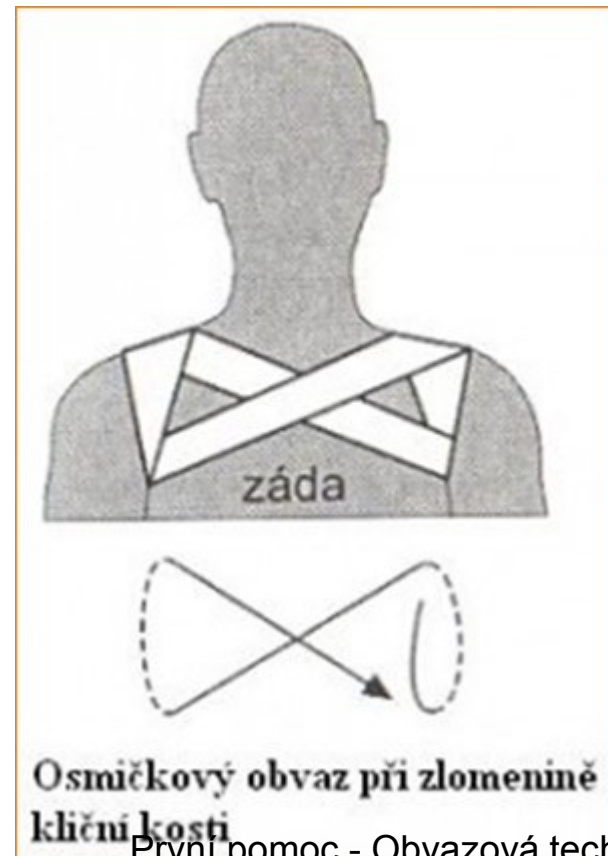
- zámeček v polovině paže
- druhá obtáčka kolem paže
- třetí obtáčka přes zevní stranu ramene na záda do podpaždí zdravé HK, přes hrudník k postižené HK, zde provedeme klasovou obtáčku

- celý postup opakujeme dle potřeby, ukončujeme na hrudníku

Osmičkový obvaz

- použití u fraktury klíční kosti
 - používáme elastické obinadlo
 - osmičku provádíme kolem ramen HKK
- ramen HKK

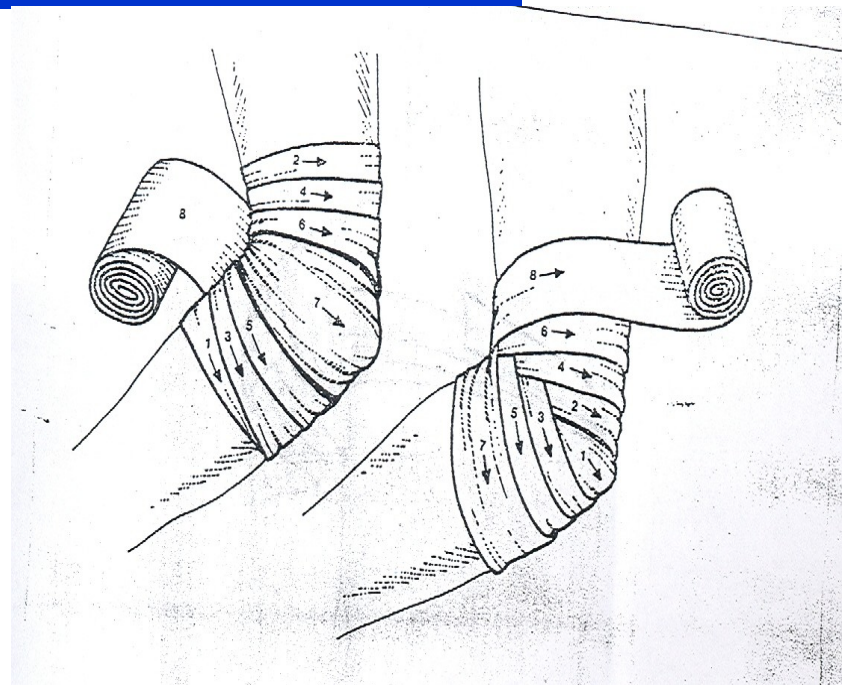
Sbíhavý a rozbíhavý obvaz lokte

Sbíhavý obvaz

- zámeček pod loktem
- druhá obtáčka vede nad loket
- dalšími obtáčkami se přibližujeme k loketnímu kloubu
- končíme přes střed koktu

Rozbíhavý obvaz

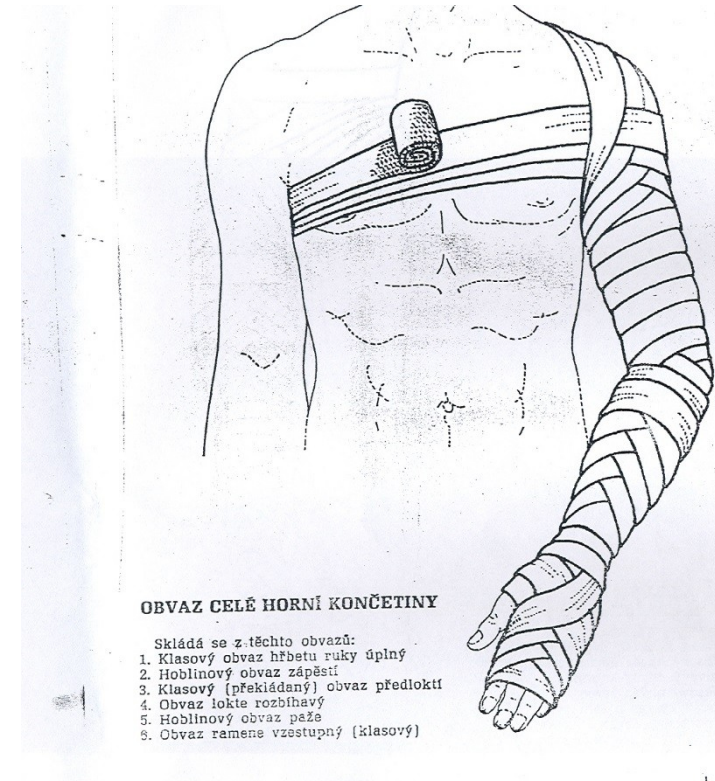
- zámeček přes loket, další obtáčky vedeme střídavě nad a pod kloubem
- končíme nad loktem

Obvaz celé horní končetiny

Skládá se z:

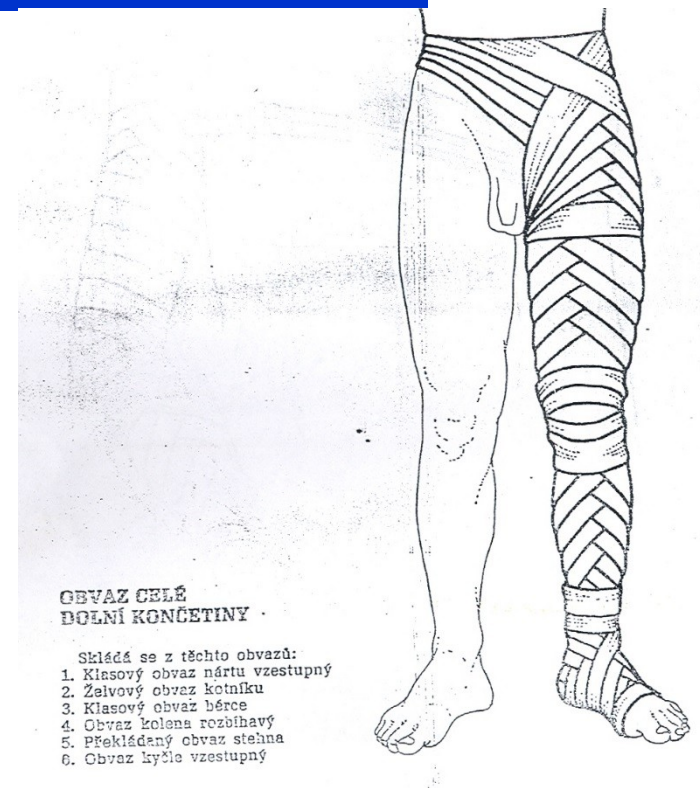
- klasového obvazu hřbetu ruky
- hoblinového obvazu zápěstí
- klasového obvazu předloktí
- rozbíhavého obvazu lokte
- hoblinového obvazu paže
- klasového vzestupného obvazu ramene

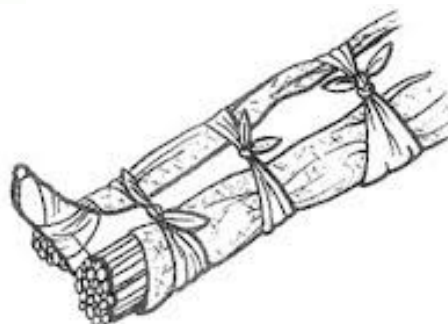
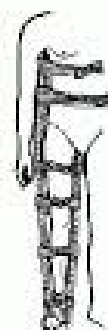
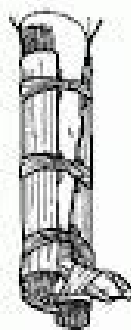
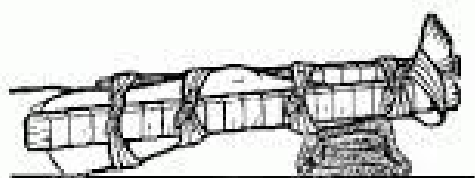
Obvaz celé dolní končetiny

Skládá se z:

- klasového vzestupného obvazu nártu
- klasového (osmičkového, želvového) obvazu kotníku
- klasového obvazu bérce
- rozbíhavého obvazu kolene
- klasového obvazu stehna
- klasového vzestupného obvazu kyčle

Dlahové obvazy – improvizovaná a nafukovací dlaha

Obvazy z tuhneucích hmot – sádrový obvaz

Moderní sádrový obvaz – lehká sádra

31.10.2019

První pomoc - Obvazová technika

Informace a videa k problematice obvazové techniky

- Obvazová technika:
- http://www.lf3.cuni.cz/cs/pracoviste/anesteziologie/vyuka/studijni-materialy/prvni-pomoc/pp-08-obvaz_techniky.html
- Vybavení lékárníčky:
- <http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/ps09/pomoc/web/pages/vybaveni-lekarnicky-video-obvazy.html>

